

ПІСУДСЬКИЙ ВІДБУДОВУЄ УКРАЇНСЬКУ СОЦ.-ДЕМ. ПАРТІЮ.

Дня 8. грудня 1928 року відбувся п'ятий з'їзд Української Соціал.-Демократичної Партії у Львові. На тому з'їзді від-реставровано вже давно по-гибну УСДП, а відреставрували її цим разом вожаки Польської Партії Соціалістичної (ППС), усіх Недзюлков-скі, Голуфкі, Гавзерні, самі активні "оборонці Львова і кре-суф виходців"; відреставрували УСДП в той мент, коли ППС розкладається, та затрачує впливи на працюючі маси Польщі. Звісно, що ППС в осени минулого року розко-ла-лась на дві тотожні ідеологіч-ні групи, не з яких там іде-ологічних розкоджень, а про-сто з тактичних. Бо, коли ЦК ППС з Недзюлковським на чолі вважає, що з огляду на лінійні працюючі маси Поль-щі є можливість тільки тихої замаскованої співпраці з уря-дом ПІСУДСЬКОГО, то друга частина пепесівських партій-ців на чолі з послом Явдр-ським є тої думки, що спів-діяння ППС з ПІСУДСЬКИМ му-сить бути відкритим, явним і без будь-яких застережень. І саме в той час розкладає пепесівських рідів, вожаки ЦК ППС відбудовують вже давні підточену червом Українську Соціал.-Демократичну Партію, збирають УСДП-івських недо-битків по всіх адвокатських бюрох та університетських інсти-туціях. Збираючи їх де-що, скликає з'їзд, на якому був з пепесівських аранжирів посол Недзюлковскі, вітали й з'їзд уні-верситетських радикалів адвокат Ко-гут і Коберський.

Відкриваючи 5-ий з'їзд УСДП, адвокат Лев Ганкевич сказав, що: "український робіт-нік благає, не вийшов ще з хаосу поглядів і орієнтацій... і тому стара гвардія зліки-дованої перед п'яти роками партії, скликає цей конгрес, щоб по спільній вимірі дум-ок відновити партію й по-вести на нову роботу."

Яким-ж думками обмінюва-лась УСДП-івська "стара гвар-дія?" У своєму доповіді про про-граму партії В. Темницький вис-писав УСДП-івський гварді-свідство моральності, що: "Середина, вихована у старій школі соціалізму, остала вірна своїм класам "а піддаючи о-сновній критиці" П-ий і Ш-ий Інтернаціонал, мотивував, що "теперішній конгрес не може вирішити справи вступлення УСДП до Інтернаціоналу". Ще маркантише у тій справі за-говорили УСДП-івські адвока-ти, виказуючи "що українське робітництво вже має досить експериментів і тріскачких фраз, які нічого реального не дали робітничій класі".

Ствердивши, що до роздро-блення організаційної сили українського пролетаріату при-числяється в першій мірі фракційність, яку внесли ко-муністичні струї, що для своїх партійних цілей внесли вну-трішню боротьбу і тим розса-дили організовані лави украї-нського пролетаріату", УСДП-івські юристи рішили "згур-тувати розбітні і роздроблені сили укр. пролетаріату міст і сіл в одну цілість, здійснювану політичну партію й повесті безпощадну боротьбу проти фашистських спроб за оборону демократії і робітничих прав". Отаким же до чого іншого по-наухвалювала стара УСДП-ів-ська гвардія.

І хто-ж є та гвардія, де і в яких "випробована боях", що на неї відкликаються УСДП-івські гвардійці? Хто був на 4-ому з'їзді УСДП в грудні 1911 р., той пригадає собі оту "випробовану в боях" гвардію. То був час саме на передодні балканської війни, що вибухла восною 1912 р. То-

дішні УСДП-івські вожаки, ті-ж самі Ганкевичі, Буняки, Темницькі, скликали й з'їзд в 1911 р., щоб намітити воєнний план діляння й навколо отого братовбивчого плану змобілі-зували українські працюючі маси.

Микола Ганкевич, зараз пе-песівський емерит, з боями за-падом виголошував тоді на 4-ому з'їзді УСДП реферат "про війну Австрії й Росії в найближчій будучині". Роз-хваливши свободобільність австрійської імперії, рефе-рент Ганкевич всю свою лють й боевість звернув в сторону російського царату, доказую-чи, що треба готувати україн-ських працюючих на воєнний похід проти Росії, треба за-брати українські землі від ро-сійської імперії, а прилучити їх до австрійської монархії.

Ще два-три роки почекали УСДП-івські предтечі і їхній план воєнний сповнився. І з тої час, коли по всіх фронтах кривавилися українські працю-ючі у братовбивчій світовій війні, УСДП-івські вожаки па-лися по усіх царських горо-жанських комітетах й славе-словили війну.

А в 1918 й 19 роках — чи-ж не та сама УСДП-івська гвар-дія співпрацювала з ундо-радикалами? Чи не оті самі Ганкевичі, Темницькі, Буняки й інші УСДП-івські ватажки спільно з тодішніми трудови-ками (сьогодня УНДО) й ра-дикалами гнали українських працюючих проти робітників і селян Радянської України? Так! Те вони робили тоді, це саме вони роблять вже сьо-годні.

При громадських й сойм-них виборах УСДП-івська гвардія йшла тісно в союзі з Ундо і радикалами. Навіть у виборах до Каси Хорих з кі-нцем минулого року на земл-Західній України УСДП-івські Кушнірі й Буняки провели пепесівську лінію зради з продажності. Те вони робили ще з 1911 року, це саме вони й робитимуть зараз. Проте свідчить перше вістря УСДП-івської старої гвардії, яке во-на зараз на отому з'їзді звер-нула проти Комуністичної Пар-тії. Слід зазначити, що УСДП-івські вожаки ні одним словом не торкнулися кілько-ного фашистського гнету в Польщі, ні словом протесту ніхто не виступив проти мор-дерців з листопадових днів. Так і лицює формалізм ПІСУД-ського.

УКР. ВЧЕН БЕРУТЬ УЧАСТЬ У СОЦ. БУДІВНИЦТВІ.

Укрголовнаука поставила конкретно питання про участь учених в розв'язанні проблеми збільшення врожайності.

Цьому питанню було при-свячено засідання президії Укрголовнауки, де заслухано доповідь голови Головнауки Озерського.

Виступаючи в дискусіях акад. Багалій, проф Соколов-ський та ін. наукові працівни-ки витали думку про притяг-нення наукових працівників до розв'язання проблеми врожай-ності.

Головнаука поставила звер-нутися до всіх учених УСРР з закликом узяти участь в опра-цьованні конкретного плану з-ходів, скерованих до збіль-шення продуктивності сіль-ського господарства, а також популяризації серед селян-ства досягнень агрономії.

Укрнаука визнала, що про-блема піднесення врожайно-сті має дістати цілком реаль-ний і конкретний відбиток у повсякденній роботі науков-дослідницьких сільсько-госпо-дарських установ. Інститути

РЕЗОЛЮЦІЇ ДЕСЯТОГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ

"РОБІТНИЦЯ".

"Робітниця" своїм розміром залишається такою, як є, зате пропонується писати в "Ро-бітницю" більше про жіночий рух в Канаді, по-яснюючи, які є в Канаді жіночі організації, яка їхня мета та з якими Жіноча Секція ТУРФДІМ повинна співробітничати у своїй діяльності.

Запровадити в "Робітницю" гру читачів (Вікторію). Містити статті у формі розмови двох осіб про різні організаційні справи. По-давати зміст кожного числа в середині на о-кладці першої чи останньої сторінки.

Встановити видавання брошурок — жіночої бібліотеки і бібліотеки молоді так, щоб по-можливості кожного місяця вийшла одна бро-шура для кожного з них.

"СВІТ МОЛОДІ".

З'їзд пропонує: щоб в найближчому ча-сі розпочати видавати "Світ Молоді" на 24 сторінки, а зміст матеріалу поділити на двоє: перша частина, тижня матеріалу для старої молоді, в якій подавати крім теоре-тичного матеріалу, про міжнародний рух моло-ді; друга частина — лекшого змісту для мо-лоді меншого віку.

Загально-ж зміст цілого матеріалу робити серйознішим. Подавати також про піонер-ський рух в Радянському Союзі та по цілому світі.

На окладках "С.М." поміщувати оголо-шення книжок по питанню молоді і театраль-ної бібліотеки. Оскільки можливо друкува-ти в "С.М." одно чи дво-актівки для диточих вистав.

ПРИВІТАННЯ НА ДЕСЯТИ З'ЇЗД ТУРФДІМ.

В одному з попередніх чисел "Укр. Роб. Ві-стей" подавали ми привітання на Десятій З'їзді ТУРФДІМ з Радянської України та з Франції. Дуже багато привітань надішло з різних міс-цевостей від організацій та від поодиноких осіб на цей ювілейний з'їзд організованих українських трудових мас Канади.

З Харкова телеграфічне привітання наді-шло від вихідця з Радянської України та з Франції. Не без причин виють вороги на Вас. Але їх витті, їх злість показує лише Вашу незломну силу, об яку розбіють голови всі Ваші вороги.

Вірно, що як і попередні Ваші з'їзди, так же само і теперішній з'їзд виконає свої ор-ганізаційні і робітничі обов'язки як слід.

Ще раз щиро вітаємо Вас і стискаємо кріпко Ваші руки. Спільно і дружно борімося, то-варіші, проти одного і того-ж самого ворога, що Ви і ми маємо на шляху нашого розвитку.

Хай живе Товариство Український Робіт-ничо-Фармерський Дім! Хай живе міжнародна робітничо-солідар-ність! Хай живе з'єднання всіх українських земель під прапором Робітничих Рад! Хай живе Союз Соціалістичних Радянських Республік!

За Центральний Виконавчий Комітет Союзу Укр. Роб. Організацій М. Князевич, секр.

Ми не маємо спромоги висісти всіх теле-графічних та листових привітань від органі-зацій, редакцій і поодиноких товаришів, що їх опісляють делегати. Були привітання від органу КПК "Воркера", від єврейського кому-ністичного часопису "Дер Кампф", від фінлянд-ської кооперативної організації, що саме від-бувала свою конференцію в Порт Артур одно-часно із Десятим З'їздом ТУРФДІМ.

"Ми, фінляндські кооперативні організації в Канаді, зібравшись на своїй конференції в Порт Артур, — телеграфують фінляндські то-варіші, — вітаємо Вашу конвенцію. Ми сподіємо-ся, що Ваша визвольна боротьба спричиниться до зміцнення робітничого руху і що між на-шими організаціями будуть встановлені тісні зв'язки.

Никола Любченко. (Кость Котко.)

прикладної батаніки, грунто-знавства й ін. повинні покла-сти в основу своєї роботи вив-чення проблеми піднесення врожайності. Визнано за до-цільне організувати з участю наукових працівників культис-ходів на село для популяриза-ції досягнень радянської агро-номії.

Далі обговорювано пита-ння про участь наукових пра-цівників у кампанії переда-вання рад. Українська постано-вила вилуштити до всіх науко-вих працівників відозву, що закликає їх до активної уча-сти в перевиборках рад, висува-ючи підчас опрацювання нака-зів свої конкретні вимоги.

Президія Укрнауки визна-ла за доцільне, щоб представни-ки України взяли участь у між-народному з'їзді фізіологів, який відбудеться в Бостоні, Злучених Державах, 1929 року.

Тов. І. Ткачук, вітає з'їзд від редакції і чита-чів журналу "Зоря" та від імені революційних письменників Дніпропетровська:

Дніпропетровськ, 16. січня 1929. До президії Х. З'їзду ТУРФДІМ Вінніпег, Ман., Канада.

Шановні Товариші: По сусідству з нами росте могутній "Дні-прельстан" — живий свідок наших успіхів у соціалістичному будівництві Радянської Укра-їни і всього СРСР. Ми радіємо цим успіхам і знаємо, що й Ви всі разом з нами радієте, бо-ж своєю організованою культурною працею й Ви нам допомагаєте у великому ділі будів-ництва соціалізму.

Передайте наше братнє вітання всім деле-гатам з'їзду, а через них всім членам та член-киням ТУРФДІМ в Канаді — від імені редакції й читачів журналу "Зоря" та від імені україн-ських революційних письменників, що об'єд-нані біля цього журналу в одному із найбіль-ших промислових центрів Радянської України — Дніпропетровську.

Редактор журналу "Зоря" й голова Літературного Об'єднання Ткачук.

Союз Українських Робітничих Організацій в Злучених Державах привітав Десятій З'їзд ТУРФДІМ напким покланком.

Нью Йорк, 31. січня 1929. До Десятого З'їзду ТУРФДІМ Вінніпег, Ман., Канада.

Дорогі Товариші Делегати: Від найвідомішої частини з'організованого українського робітництва Злучених Держав А-мерики щиро вітаємо Вас на Десятому З'їзді Вашої великої і дійсно робітничої організації. Товариство Український Робітничо-Фармер-ський Дім своєю роботою і організаційною дисципліною може послужити за примір не ли-ше всім іншим українським робітничим органі-заціям, але взагалі всім робітничим органі-заціям.

Ваші здобутки на організаційному, освітньо-му і економічному полях є величезні. А це всьо-лише можна було dokonати через велику посвя-ту всього членства, через дієсно класову свідо-му дисципліну і революційну ідейність. Не без причин виють вороги на Вас. Але їх витті, їх злість показує лише Вашу незломну силу, об яку розбіють голови всі Ваші вороги.

Вірно, що як і попередні Ваші з'їзди, так же само і теперішній з'їзд виконає свої ор-ганізаційні і робітничі обов'язки як слід. Ще раз щиро вітаємо Вас і стискаємо кріпко Ваші руки. Спільно і дружно борімося, то-варіші, проти одного і того-ж самого ворога, що Ви і ми маємо на шляху нашого розвитку.

Хай живе Товариство Український Робіт-ничо-Фармерський Дім! Хай живе міжнародна робітничо-солідар-ність! Хай живе з'єднання всіх українських земель під прапором Робітничих Рад! Хай живе Союз Соціалістичних Радянських Республік!

За Центральний Виконавчий Комітет Союзу Укр. Роб. Організацій М. Князевич, секр.

Ми не маємо спромоги висісти всіх теле-графічних та листових привітань від органі-зацій, редакцій і поодиноких товаришів, що їх опісляють делегати. Були привітання від органу КПК "Воркера", від єврейського кому-ністичного часопису "Дер Кампф", від фінлянд-ської кооперативної організації, що саме від-бувала свою конференцію в Порт Артур одно-часно із Десятим З'їздом ТУРФДІМ.

"Ми, фінляндські кооперативні організації в Канаді, зібравшись на своїй конференції в Порт Артур, — телеграфують фінляндські то-варіші, — вітаємо Вашу конвенцію. Ми сподіємо-ся, що Ваша визвольна боротьба спричиниться до зміцнення робітничого руху і що між на-шими організаціями будуть встановлені тісні зв'язки.

Никола Любченко. (Кость Котко.)

прикладної батаніки, грунто-знавства й ін. повинні покла-сти в основу своєї роботи вив-чення проблеми піднесення врожайності. Визнано за до-цільне організувати з участю наукових працівників культис-ходів на село для популяриза-ції досягнень радянської агро-номії.

Далі обговорювано пита-ння про участь наукових пра-цівників у кампанії переда-вання рад. Українська постано-вила вилуштити до всіх науко-вих працівників відозву, що закликає їх до активної уча-сти в перевиборках рад, висува-ючи підчас опрацювання нака-зів свої конкретні вимоги.

Президія Укрнауки визна-ла за доцільне, щоб представни-ки України взяли участь у між-народному з'їзді фізіологів, який відбудеться в Бостоні, Злучених Державах, 1929 року.

ПРИХОДІТЬ НА ЦІКАВУ ФІЛЬМУ!

В СУБОТУ, 16-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

показуватиметься

В САЛІ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ

ВЕЛИКА ФІЛЬМОВА ДРАМА

SCARLET LETTER

З УЧАСТЮ СЛАВНОЇ АРТИСТКИ ЛІЛІАН ГІШ.

В світі багато ліцемерства й підлоти, та вони приховані бу-денщиною. А в цій фільмі якразо вималено ліцемерство одної людини і страждання невинної дівчини. Той, що проповідує "любов до близького" — у відношенні до горем прибитої людини, не засто-совує цієї втертої старої фрази в своїй особистому житті.

Окрім цього буде показуватися

КОМЕДІЯ

ЦІНА ТИКЕТІВ: ДЛЯ СТАРШИХ 25 Ц., ДЛЯ ДІТЕЙ 10. Початок першої вистави в год. 7., другої в год. 9. веч.

В НЕДІЛЮ, 17-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

відбудеться

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

В програму входять виступи мажоролінової і симфоніч-ної оркестри та інші. ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

3 ПОЛЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ.

І ЦЕ БОГИ.

Протягом кількох останніх місяців експедиції, що проводять розкопки в Урі, в Халдее, знайшли в землі багато дуже цікавих речей. У цій місцевості в сиву давнину жив народ сумері, і розкопани знайомлять нас із побут-ом віруванням цього древнього народу. Знайдено, пам'ятники, частини буди-вель, хатні майно, посуд, речі зви-сности то-що. Всі ці речі дають зна-ти, що у сумерів, які жили за кілька тисяч літ до наших днів, була досить багата культура. Знайдено в розкоп-ках і речі культу. Сумери шанували, як божество, боротого бика. Пошу-каючи бика вони робили з дерева, позолочуючи й зверху. Самого бога бика через певний час убивали, і м'ясо його вживали їли. Таким спосо-бом вони думали принахити до бо-жества і дістати частину його влади-востей.

Бог огню, "Господар огню", вичо-пений з дерева. Поклоняються йому голди, маленький народище, що жи-ве у Союзі в Амурському краю (у Сибіру). Біля цього бога кладуть дерев'яні стружки і футляри для стру-жок, що також відносять з дерева.

ШКЛЯНКА РЕЧОВИНИ ВАЖИТЬ ЩОСЬ ДО 10 ТОН.

Та сила науки виявляється не тільки в тому, що відкрито нові речовини, а й у детальному вивченні властивостей матерії. І не тільки тої матерії чи речовини, що з неї збудована земля ку-ля. Речовина планет і зір також при-ступає вивченню, і досіди над власти-востями цих речовин знайомлять нас з дивовижними фактами. Виявляється, що матерії деяких зір має величезну щільність, а значить, і вагу. Напри-клад, сусідня зірка Сіріус має масу, що щільніша від води у 50,000 разів. Виходить, щоб урівноважити шклян-ку цієї речовини, поставивши її на одну тарілку на терезах, треба на дру-гу тарілку поставити 50,000 шклянок води. У такому ушліщеному стані речовини на земній поверхні нема. Найшлішній речовини-метали ірідій і осмій — тільки в 22½ рази щільніші, ніж вода. Незвичайна щільність речовини на деяких зорях з'ясується тим, що на цих далеких ситах падає надзвичайно висока температура (мі-льйони градусів), що і спричиняється до розпаду атомів речовини.

ЄДНІСТЬ МАТЕРІЇ У ВСЕСВІТІ.

Велику єдність матерії у всесвіті по-тврджує вивчення складу метеоритів. Це "небесне кмілля" є скільки ш-ших планет з інших зоряних систем. Коли-не-коли воно падає на землю, і зрозуміло, що вивчення їхнього скла-ду може дати нам дуже правильне у-явлення про ті речовини, що з нього збудований всесвіт. Тим-то вивчення метеоритів нагадує тепер такої вели-кої ваги. Наші читачі знають, мабуть, із газет про експедицію, що її ви-їхали радянські вчені за провідом Л. А. Кулика у далеку сибірську тайгу по-шукати знаменитий "гульський" мете-орит.

Уже тепер можна певно сказати, що в метеоритах, отже й у всесвіті, є ті самі речовини, що й на землі. Жод-них інших речовин, що не знайд-би їх на землі, у метеоритах не вдалося знайти. Але наоточ цікаве те, що ці речовини є у метеоритах приблизно в такій же самій кількості відносно од-ного одного (у відсотках), у якій вони пересічно є і на землі.

Матерія	Землі	Метеора
Залізо	39.79	37.04
Кисень	27.71	28.56
Кремій	14.53	14.47
Алюміній	1.79	1.22
Натрій	0.39	0.52
Хром	0.20	0.26
Калій	0.14	0.15
Фосфор і інші	0.11	0.12

Отже, навіть відсоткове співвідно-шення речовин у метеоритах дуже схоже на таке-ж саме співвідношен-ня цих самих речовин на землі.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕАТРАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

На складі Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства можна діста-ти слядуючі театральні підручники, які, так своїм змістом, як і формою будови драми надаються до всіх ро-бітничо-фармерських сцен.

БЕЗРОБІТНИ, драма на 3 дії 50
ПЕРЕД БУРЕЮ, драма на 4 дії ... 35
ЮДА, драма на 5 дії 75
МІНІ І ВОНИ, драма на 2 дії 35
РОДИНА ШІТКАРІВ драма на 4 дії 25
ТЕРНОВИЙ КУЩ, драма на 4 дії 25
ЗРАДНИК, драма на 3 дії 25
МАНДРИНИК, драма на 1 дію ... 25
БАЗАР, драма на 4 дії 25
ГАЙВОРОННЯ, драма на 4 дії ... 25
ГАЙДАМАКИ, поема-песа на 3 дії ... 25
ДВА СВІТИ, драма на 4 дії 25
ОДНОЇ НОЧІ, драма на 3 дії 10

Песні найновішого видання:

СКУПАР, комедія на 5 дії 25
НАЯМИТ, комедія на 4 дії 25
НА ПЕРЕЛАЗІ, комедія на 3 дії ... 25
ЧІЯ ДИТИНА, комедія на 3 дії ... 25
РЕДАКТОР ФАРМЕРА ком. на 3 дії 25
КРИК ЗЕМЛІ, драма на 5 дії ... 25
ТАРАС БУЛЬБА, драма на 4 дії ... 25
ОДНОЇ НОЧІ, драма на 3 дії 25

Всі театральні підручники, за винятком тих, що ще друкуються, ви-силається на замовлення таки негай-но. Хто замовляє більшу кількість, від 5 примірників вище, дістає велику знижку. Замість переписувати ро-лі, замовляйте більшу кількість і не ви-трачайте часу на переписування ро-лі. Заосмортуйтеся вчасно підруч-никами на театральний сезон.

Замовлення разом з наслідатістю засилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.

Товариші! Приднуйте нових передплатників для "Україн-ських Робітничих Вістей"!